

Factsheet: systeemtherapeutisch werker NVRG

Een overzicht van de kern van de systeemtherapeutisch werker NVRG

Kern van het vak²

De systeemtherapeutischwerker is een **systeemtheoretisch geschoolde en praktisch georiënteerde hulpverlener**. Samen met het gezin brengt de systeemtherapeutisch werker zorgen en hulpvragen in kaart en ondersteunt bij het formuleren van de gewenste verandering. **Hierbij betreft en activeert de systeemtherapeutisch werker belangrijke mensen uit het netwerk van het gezin** die een bijdrage kunnen leveren aan de oplossing van de problemen. Daarnaast fungeert de systeemtherapeutisch werker als spin in het web in de samenwerking tussen het privénetwerk en het professionele netwerk rondom een gezin.

Bij complexe vragen of meervoudige problematiek consulteert de systeemtherapeutisch werker de systeemtherapeut. De systeemtherapeutisch werker werkt dan onder supervisie van de systeemtherapeut die zo nodig delen van de behandeling overneemt.

- Clïëntgebonden kerntaken**
- Verzamelen informatie:**
 - Om de context waarin de hulpvraag is ontstaan en van waaruit de verwijzing heeft plaatsgevonden te kunnen begrijpen.
 - Over het aanmeldingsprobleem en over het grotere systeem waar de hulpvrager(s) deel van uitmaakt (maken).
 - Om de invloed van het probleem en de bronnen van veerkracht van de systeemleden in kaart te brengen.
 - Over welke rasters mogelijk meespelen (contextuele reflectie).
 - Om hypothesen te vormen.
 - Creëren van een systemische context** (samen met aangemeld systeem, verwijzer(s) en andere mogelijk betrokkenen) **van waaruit er voortgang van het hulpverleningsproces kan plaatsvinden:**
 - Problemen in systemische termen formuleren.
 - Samen met betrokken partijen beslissen of en hoe er verder wordt gegaan, in welke setting dit zal gebeuren en wie daarbij betrokken worden.
 - Opbouwen werkrelatie en deze onderhouden vanuit meervoudige partijdigheid:**
 - Gebruik maken van de eigen innerlijke dialoog.
 - Afhankelijk van de vraag en de context, switchen tussen verschillende rollen: expert, coach en facilitator.
 - Er voor zorgen dat alle betrokken partijen begrijpen waarom er gekozen is voor een bepaald hulpverleningstraject waarbij hij rekening houdt met de wensen van de cliënten en alert is op breuken in de werkrelatie.
 - Aandacht hebben gedurende het hulpverleningstraject voor de eigen positie te midden van een grotere hulpverleningscontext.**
 - Evalueren van het hulpverleningsproces** (indien nodig door een groot overleg te organiseren met verschillende betrokken partijen) en wanneer er geen positieve veranderingen plaatsvinden overleggen met betrokkenen over hoe er met de ontstane situatie moet worden omgegaan.
 - Beëindigen hulpverleningstraject**, waarbij al dan niet in overleg met alle betrokken partijen veranderingen worden vastgesteld. Bespreken hoe positieve veranderingen vastgehouden kunnen worden en hoe omgegaan kan worden met een mogelijke terugval.

Domeinen²

De systeemtherapeutisch werker werkt als hulpverlener in ouder- en kindteams, IHT-teams, sociale teams, buurtteams en in FACT-teams, binnen de crisisdienst, als gezinswerker, als ouderbegeleider in een ziekenhuis, als buurtwerker of gezinsvoogd.

Beroepscontext³

- In of vanuit een (residentiële) instelling / klinische setting
- In de wijk / ambulant

Dienstverband³

- In loondienst bij een organisatie of instelling

Veelvoorkomende vergoedingsbronnen³

- Zorgverzekeringswet (Zvw)
- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
- Jeugdwet

Taakverdeling & samenwerking²

De systeemtherapeutisch werker fungeert als spin in het web in de samenwerking tussen het privénetwerk en het professionele netwerk rondom een gezin. De systeemtherapeutisch werker kan veranderprocessen, die met hulp van de systeemtherapeut in gang zijn gezet, binnen de gezinssituatie ondersteunen. Deze samenwerking maakt de systeemtherapeutische aanpak breed toegankelijk binnen de zorg- en welzijnssector.

Veelvoorkomende beroepstitels & functiebenamingen

Systeemtherapeutisch werker

Kwaliteitsregister NVRG

Eisen registratie³

- Vooropleiding:** afgeronde hbo- of wo-bachelor opleiding in de zorg- of welzijnssector.
- Opleiding:** door de NVRG-erkende post hbo-opleiding tot Systeemtherapeutisch Werker afgerond.
- Werksetting:** gemiddeld min. twee dagdelen per week systeemtherapeutisch werk.

Eisen herregistratie (iedere 5 jaar)³

- Na- en bijscholing:** 18 punten aan door NVRG geaccrediteerde na- en bijscholing en/of op andere wijzen aan deskundigheidsbevordering.
- Intervisie:** min. 25 bijeenkomsten
- Werksetting:** gemiddeld min. twee dagdelen per week systeemtherapeutisch werk.
- Verklaring tuchtrecht**

De STW ziet individuen in het kader van hun onderlinge relaties en interacties en als functionerend in diverse contexten. Waarbij de STW weet dat:

- Onderlinge interacties zich ontwikkelen in de tijd en worden gekenmerkt door voortdurende en zich herhalende feedbackpatronen, dat interactiepatronen zichtbaar worden in gedrag en dat betekenisgeving bij sociale interacties een belangrijke rol speelt.
- De manier waarop individuen zich tot elkaar verhouden wordt beïnvloed door contextuele factoren. Belangrijke contexten zijn: familie en andere belangrijke relaties, sociale netwerken, professionele kaders, culturele, maatschappelijke en sociaal-politieke omgeving.
- De manier waarop individuen zich binnen de verschillende contexten tot elkaar verhouden wordt beïnvloed door onder meer biologische factoren, de ontwikkelingsfase waar de individuen zich in bevinden, hun geschiedenis (zowel individueel als familiaal) en door recente gebeurtenissen.
- Interacties en betekenisgeving mede bepaald worden door overheersende discourses en beïnvloed worden door macht waardoor belangrijke contexten zoals etniciteit, gender, sociale klasse, religie, spiritualiteit en het behoren tot een seksuele minderheidsgroep, overschaduwd kunnen worden.
- Er altijd veelvoudige perspectieven en beschrijvingen mogelijk zijn, dat systeemleden meestal verschillen in hun beschrijvingen van eenzelfde gebeurtenis en dat dit hun interacties beïnvloedt.
- Hij interacteert mét en onderdeel is van het (therapeutisch) systeem maar ook onderdeel is van de context waarin hij werkt.

De STW is op de hoogte van systemische theorieën over verandering. De STW:

- Kent de volgende perspectieven over systemische verandering:
 - gezinsontwikkelingsperspectief
 - communicatief perspectief
 - structureel perspectief
 - oplossingsgericht perspectief
- Weet dat alle systemen in principe in staat zijn tot verandering.
- Weet dat verandering in een deel van het systeem alle systeemleden beïnvloedt.

De STW is op de hoogte van de (wetenschappelijke) ontwikkelingen binnen de praktijk van de systeemtheorie.

Hbo-bachelor (NLQF 6)

Opleidingsnaam ⁵	Landelijk opleidingsprofiel
Opleiding tot Verpleegkundige	Verpleegkunde
Bachelor of Nursing	
Social Work	Sociaal Werk
Sociaal Werk	
Pedagogiek	
Culturele & Maatschappelijke Vorming	
Maatschappelijk Werk & Dienstverlening	
Sociaal Pedagogische Hulpverlening	Vaktherapie
Muziektherapie	
Psychomotorische therapie & bewegingsagogie	
Vaktherapie	Toegepaste Psychologie
Toegepaste Psychologie	

Hbo-master (NLQF 7)

Specifieke hbo-master-opleidingen voor Verpleegkunde ⁵
Advanced Nursing Practice (MANP)
Verpleegkundig Specialist / ANP GGZ
Specifieke hbo-master-opleidingen voor Sociaal Werk ⁵
Health Care & Social Work
Social Work
Social Work & Innovation
Social Work (joint degree)
Pedagogiek
Specifieke hbo-master-opleidingen voor Vaktherapie ⁵
Arts Therapies
Music Therapy
Psychomotorische Therapie
Speltherapie
Vaktherapie
Overige master-opleidingen ⁵
Contextuele benadering
Forensisch Sociale Professional
Interprofessioneel Werken met Jeugd
Jeugdzorg
Toegepaste Psychologie voor Professionals

Systeemtherapeutisch Werker NVRG

Post-hbo-bachelor

Erkende opleidingsinstellingen⁴

CTTO	ISP & meer
RINO Amsterdam	OpleidingsCentrum Systeemtherapie i.s.m. RINO Zuid
KING nascholing	Platform Systeemtherapie Noord Nederland
Interactie-academie (Antwerpen)	Lorentzhuis
Euthopia	De Jeugdzorgacademie
School voor systemische opleidingen	RINO Groep
Leerhuis ZHZ	Swolsche School

Toelatingseisen³:

- Afgeronde hbo- of wo-bachelor opleiding in de zorg- of welzijnssector.

Studiebelasting:

- 100 uur

Bronnen

De informatie opgenomen in de factsheet volgt in de basis uit het (beroeps)competentieprofiel: [Competenties systeemtherapeutisch werker, NVRG, 2015](#). Voor deze inhoud gebruiken we geen genummerde bronverwijzing op de factsheet.

Waar de inhoud is aangevuld met informatie uit andere bronnen gebruiken we genummerde bronverwijzing op de factsheet:

1. De **resultaten van de vragenlijst**. In de zomer van 2022 stond bij verschillende (beroeps)verenigingen en organisaties* een vragenlijst uit om de inhoud van de factsheets te toetsen en aan te vullen.
2. [Folder 'Systemisch kijken, werken en \(be\)handelen, NVRG 2018](#)
3. [Herregistratiereglement Systeemtherapeutisch werker, NVRG, 2020](#)
4. [Opleidingen – NVRG](#), geraadpleegd mei 2022
5. [Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs \(CROHO\)](#), geraadpleegd mei 2022